

Agendă sărbătorească

● Aleca-parc care te poartă spre frumosul edificiu — octogenar (inaugurat la 10 decembrie 1896) — al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” se încheia, pînă ieri, cu monumentul bardului de la Mircești. Din dimineața aniversării, ea promite să devină un drum de reculegere muzeală: de o parte și de alta a aleii au fost înălțați în piatră și Matei Millo, George Enescu, Mihail Sadoveanu, Mihai Codreanu. Busturile acestor corifei — al gestului dramatic, al melosului, al artei cuvîntului și al versului —, atît de strîns legați de scena ieșeană, sînt opera sculptorilor Ion Irimescu, Dan Covițaru, Vladimir Florea și Vasile Condurache. În incinta teatrului au fost dezvelite și patru panouri de marmură, pe care sînt încrustate, cu litere de aur — spre pioasă aducere-aminte —, numele cîtorilor și ale celorlate personalități artistice, cite au ilustrat și făcut, de-a lungul vremii, prestigiul artei și școlii teatrale ieșene, și nu numai ieșene.

● Atmosferă solemnă, potrivită festivității. Un cuvînt înaripat de evocare a înaintașilor și de înflăcărare cetățenească a slujitorilor de azi ai teatrului național local, rostit de tovarășul Ion Iliescu, prim-secretar al Comitetului județean de partid, a precedat lectura pe care — în aclamațiile sălii — tovarășul Miu Dobrescu, președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a făcut-o Mesajului adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu colectivului Teatrului Național din Iași și, prin el, tuturor creatorilor de teatru din țară. Se aplaudă cu căldură și cinstirea acordată, prin Decret Prezidențial, colectivului Teatrului Național „Vasile Alecsandri”: Ordinul „Meritul Cultural”, clasa I.

● Cuvînte de entuziasă adeziune la sărbătoarea teatrului vin din partea reprezentanților autorităților de stat și de partid, ai oamenilor muncii, ai creatorilor și animatorilor de teatru, ai învățămîntului de toate gradele, ai scrisului literar, ai studenților și elevilor. Cu deosebire emoționante, pentru frăgezimea și puritatea gîndurilor mărturisite, prezența și cuvîntul pionierii Liliana Tomei.

● Spectacolul Evocări — parada personajelor din teatru românesc, un florilegiu al momentelor și rolurilor semnificative din literatura noastră dramatică, scrisă în răstimpul celor 16 decenii sărbătorite; un inteligent colaj, datorat lui Val. Condurache. Vrednic de notat: întreg colectivul teatrului a fost distribuit în spectacol. Altă notă care se cuvine subliniată: spectacolul a marcat, în persoana lui Cristian Hagi-Culea, cea mai

tină ră promisiune regizorală a teatrului, cu o netăgăduită — bogată și originală — înzestrare. Încenarea lui a excelat prin disponibilitate metaforică, lipsită de orice ostentație, prin subtilitate poetică în expresie, prin știința de a învălui o mare varietate stilistică de tipuri și de situații dramatice într-o unitate tonală de ansamblu. Fugara trecere în revistă a repertoriului nostru (clasic și contemporan, de la pastorala sărbătătorită, a lui Gessner-Florian-Asachi, la lucrările de imediată actualitate) a fost prilejul unui excurs demonstrativ și prin feluritele modalități încercate, în timp, de arta teatrului — de la cea destinată contemplărilor și emoțiilor pasive, la cea a relațiilor vii, participative, reciproc determinante, între scenă și spectatori.

● În Casa Pogor (Muzeul de literatură al Moldovei), din inițiativa și sub egida Academiei de Științe Sociale și Politice a R.S.R. și a Consiliului județean Iași al educației politice și culturii socialiste, două zile de comunicări științifice și de dezbateri pe tema „Rolul teatrului românesc în educația multilaterală a maselor”. Pornind de la datele și învățămintele istoriei, comunicările s-au axat, în general, pe problemele de azi ale teatrului și pe rolul lui în viața socială și în perspectivele istorice ale țării. Au vorbit academicieni, profesori universitari, cercetători, critici de teatru, conducători de instituții teatrale etc.

● O prețioasă inițiativă editorială: „Junimea” a scos de sub teacuri, în chiar primele zile ale festivităților, albumul omagial ilustrat „160 de ani de teatru românesc”. Lucrarea sparge limitele tipăriturilor de circumstanță, pentru a se recomanda ca un adevărat instrument de lucru pe masa iubitorilor de artă și a cercetătorilor în științele teatrale: înaltă calitate tipografică, bogăție și acuratețe la capitolul iconografiei, date informative prețioase, un valoros studiu-eseu de adîncime sintetică (semnat de Constantin Ciopraga) și, mai ales, un dicționar al actorilor Naționalului ieșean (datorat lui N. Barbu), primul de acest gen în bibliografia noastră teatrală.

● Firește, spectacole omagiale: toate Naționalele țării și-au dat concursul frățesc. Naționalul ieșean a prezentat în premieră noua lucrare a lui Mircea Radu Iacoban, Reduta.